

ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У ЛС ВРЊАЧКА БАЊА

1. ДЕФИНИСАЊЕ КЛАСА ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА И МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА

Уважавајући потребу вредновања и поређења стања безбедности саобраћаја, користећи индикаторе безбедности саобраћаја (ИБС) у наставку су приказани резултати мерења индикатора безбедности саобраћаја према усвојеним класама. Свакој од класа је додељена и једна од боја, посматрано од најбоље до најлошије вредности индикатора безбедности саобраћаја, респективно: тамно зелена, жута, наранџаста, црвена и црна.

У делу анализе индикатора у вези употребе мобилних телефона у вожњи, биће приказан индикатор "% возача у саобраћајном току који не користе мобилни телефон током вожње", чије су класе приказане у Табели 1.1. Када су у питању индикатори заштитних система, користеће се следеће класе дефинисане у Табели 1.2. У делу анализе индикатора у вези понашања пешака биће приказан индикатор „% пешака, који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за семафорисане и несемафорисане пешачке прелазе)“, користећи класе дефинисане у Табели 1.3.

Табела 1.1. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са не коришћењем мобилних телефона у вожњи и прелазака пешака на „зелено“ светло

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$99\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$98\% \leq \text{ИБС} < 99\%$	
средња вредност ИБС	$97\% \leq \text{ИБС} < 98\%$	
ниска вредност ИБС	$96\% \leq \text{ИБС} < 97\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 96\%$	

Табела 1.2. – Дефинисање боје индикатора у вези са заштитним системима

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$70\% \leq \text{ИБС} < 80\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 70\%$	

Табела 1.3. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са преласком коловоза од стране пешака на обележеном пешачком прелазу

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$85\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 85\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 80\%$	

2. ТАБЕЛА ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА У 2025. ГОДИНИ

Табела 2.1. Вредности свих индикатора за посматрану локалну самоуправу и Републику Србију (2025)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА	96,7	58	95,4	94,0	107	94,9	95,3	79	95,1
	ТВ	100,0	1	91,8	98,5	10	90,2	98,9	3	90,7
	БУС	100,0	1	91,5	90,9	97	91,2	95,5	69	91,2
Сигурносни појас	Возачи ПА	82,5	92	81,6	89,0	76	86,6	85,8	91	85,0
	Сувозачи ПА	74,0	121	78,7	88,8	33	84,3	81,0	99	82,3
	Предње седиште ПА	79,0	107	80,4	88,9	68	85,7	83,8	96	83,9
	Задње седиште ПА	13,2	102	22,6	10,8	123	37,2	12,0	126	32,5
	Возачи ТВ	60,9	81	60,0	57,4	105	66,7	58,2	100	64,9
	Сувозачи ТВ	40,0	114	49,8	57,1	84	57,1	47,1	113	55,2
	Предње седиште ТВ	54,5	90	57,9	57,3	102	64,9	56,5	101	63,1
	Возачи БУС	50,0	37	31,8	59,1	48	38,9	54,5	49	38,1
	Сувозачи БУС	100,0	1	34,2	41,7	62	37,4	53,3	44	37,6
	Предње седиште БУС	56,0	35	32,4	52,9	53	38,6	54,2	51	38,0
Заштитни системи за децу	Дечије седиште	35,5	147	65,6	83,3	38	71,7	59,0	114	69,9
	Сигурносни појас	9,7	143	46,3	41,2	110	49,0	26,2	131	49,3
	Укупно – деца	22,6	147	56,0	60,9	86	60,4	42,1	133	59,6
Заштитни системи – сви у ПА		72,1	111	75,2	82,8	70	80,3	77,3	102	78,7
Заштитне кациге	Возачи мопеда	67,9	78	59,6	100,0	1	63,7	83,3	51	61,6
	Путници на мопедима	83,3	46	58,6	100,0	1	62,9	92,3	19	60,8
	Возачи и путници на мопедима	70,6	75	59,4	100,0	1	63,5	85,1	45	61,4
	Возачи мотоцикала	88,9	94	87,4	87,9	115	90,7	88,3	106	89,2
	Путници на мотоциклима	83,3	100	86,4	83,3	122	89,7	83,3	121	87,4
	Возача и путника на мотоциклима	87,9	94	87,2	87,2	116	90,5	87,5	107	88,8
	Мопедиста и мотоциклиста	78,2	74	73,6	93,2	41	77,3	86,0	63	76,3
	Бициклисти	0,0	65	5,4	0,0	73	6,3	0,0	89	5,8
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло	53,2	96	80,3	N/A	N/A	N/A	53,2	96	80,3
	% прелазака на ОПП	84,0	38	70,6	N/A	N/A	N/A	84,0	38	70,6
	% исправних прелазака	68,6	116	74,3	N/A	N/A	N/A	68,6	116	74,3
	% исправних прелазака деце	98,0	2	77,1	N/A	N/A	N/A	98,0	2	77,1
	% прелазака без ометања	99,6	10	94,8	N/A	N/A	N/A	99,6	10	94,8

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

ЛС – локална самоуправа

СРБ – Република Србија

ПА – путнички аутомобил

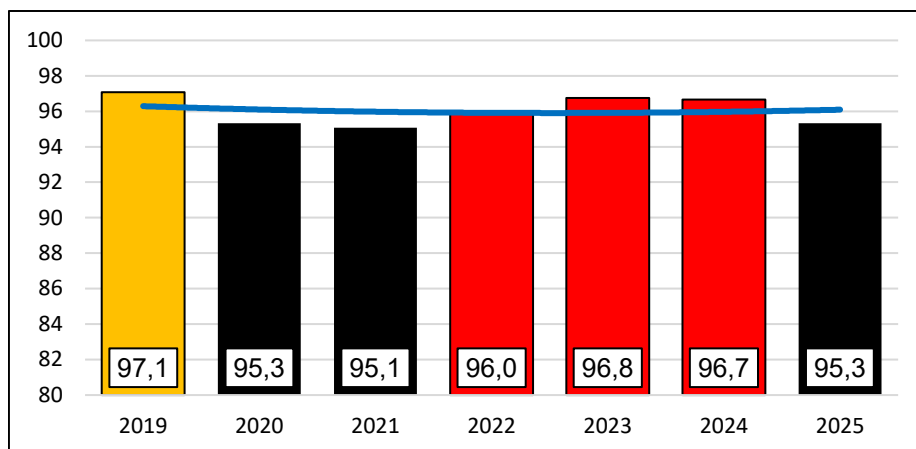
ТВ – теретна возила

БУС – аутобус

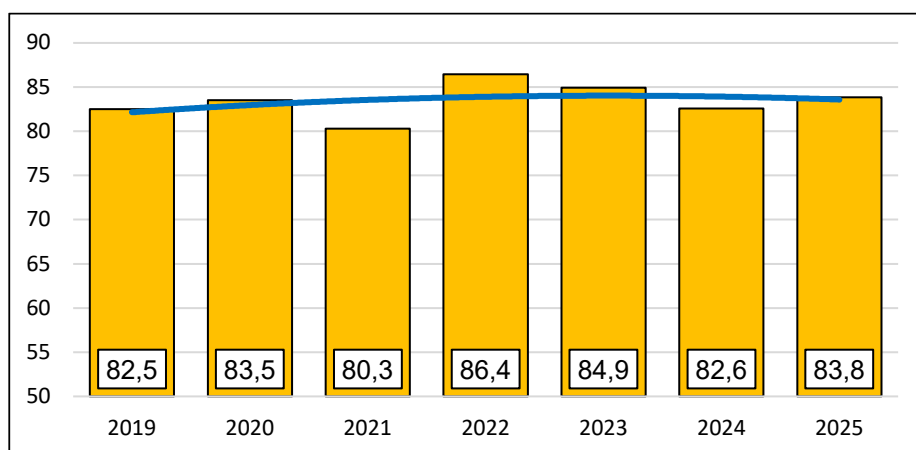
ОПП – обележени пешачки прелаз

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

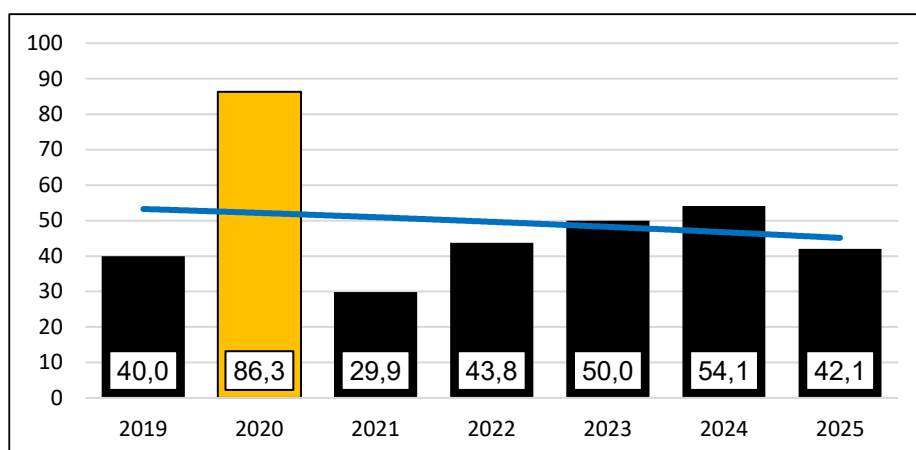
3. ТРЕНДОВИ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ЗА ПЕРИОД 2019-2025

Дијаграм 3.1. Тренд % некоришћења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

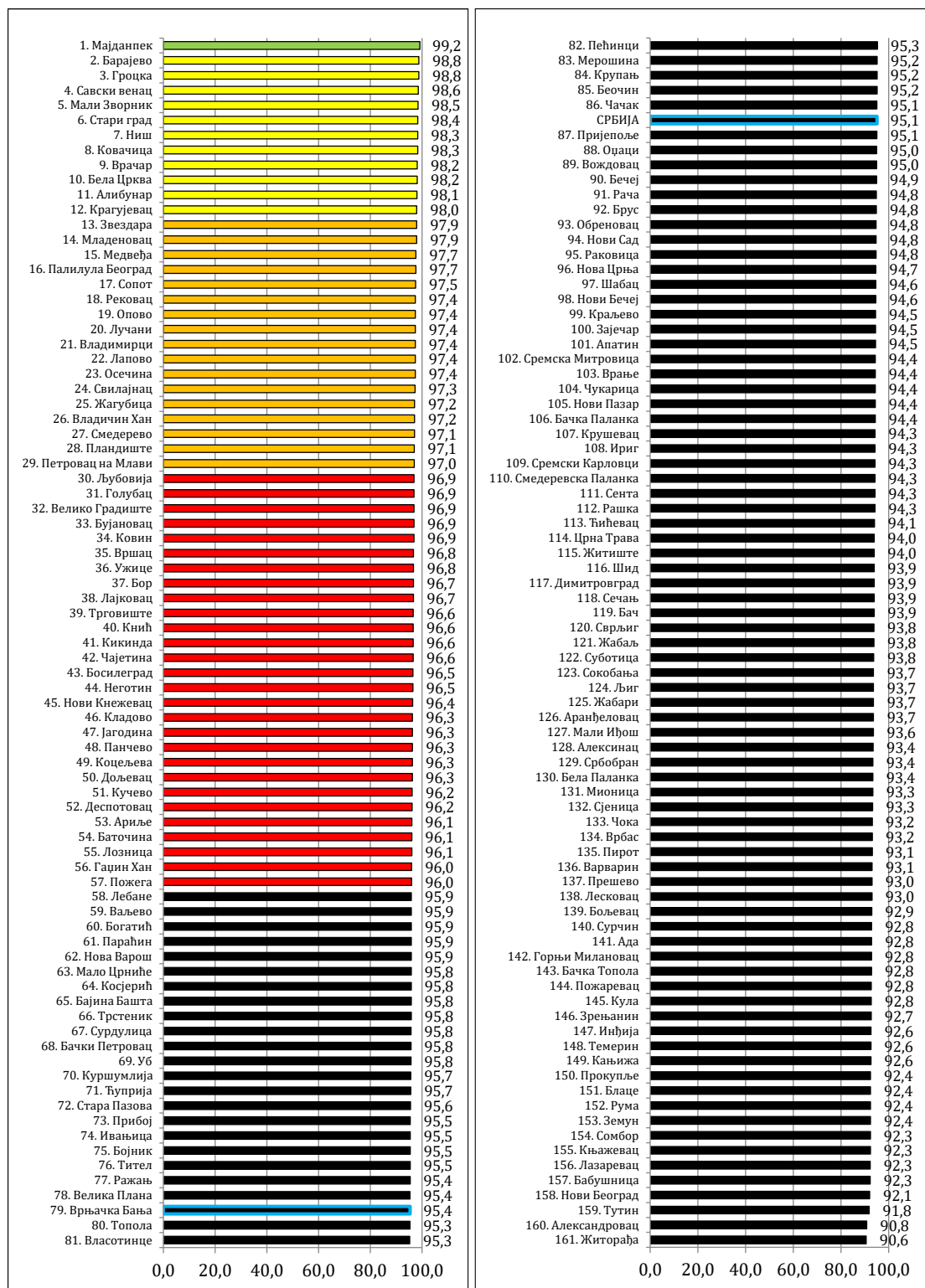
Дијаграм 3.2. Тренд % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

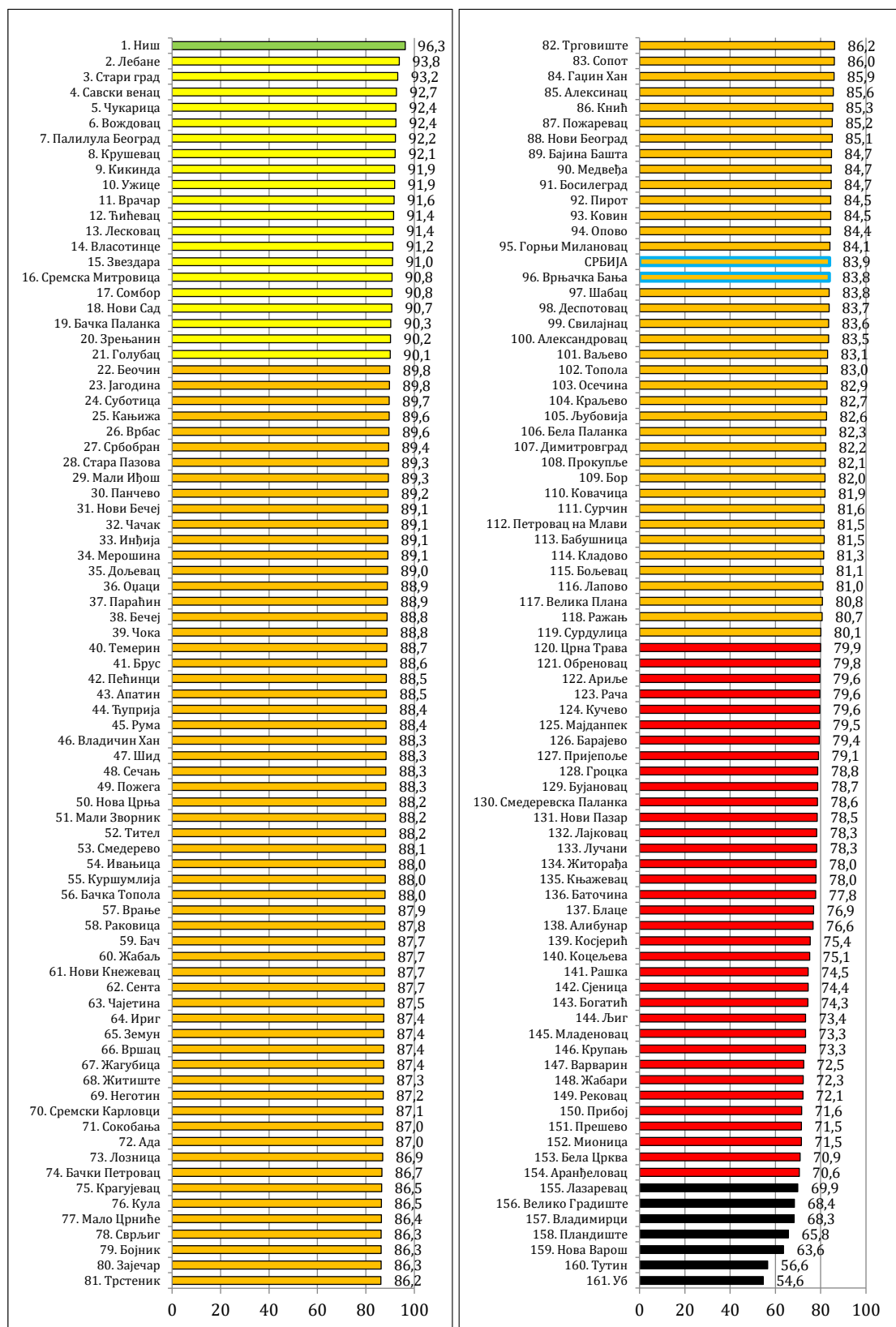
Дијаграм 3.3. Тренд % употребе заштитних система за децу до 12 година у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

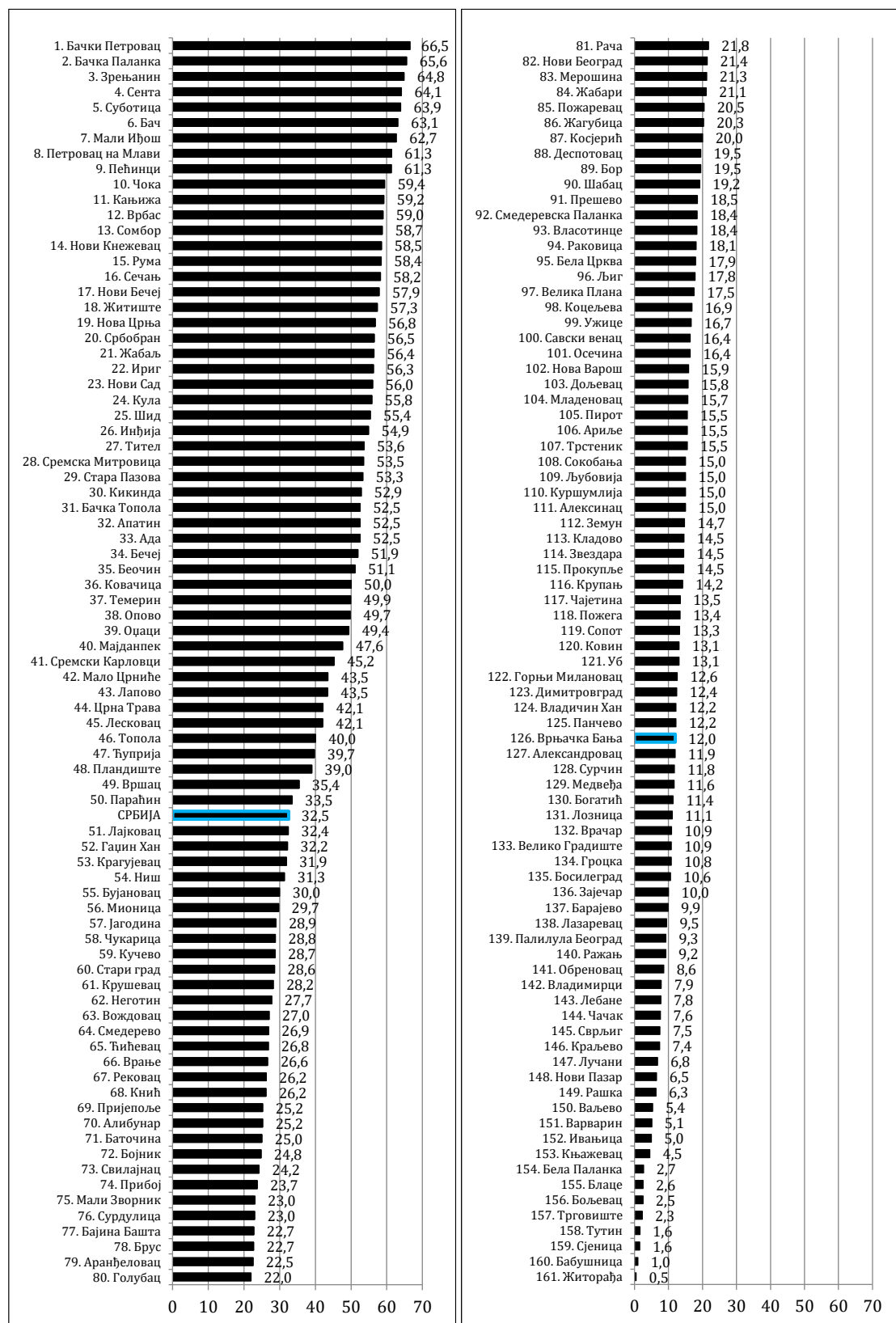
4. УПОРЕДНИ ПРИКАЗ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ПО ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА ЗА 2025. ГОДИНУ

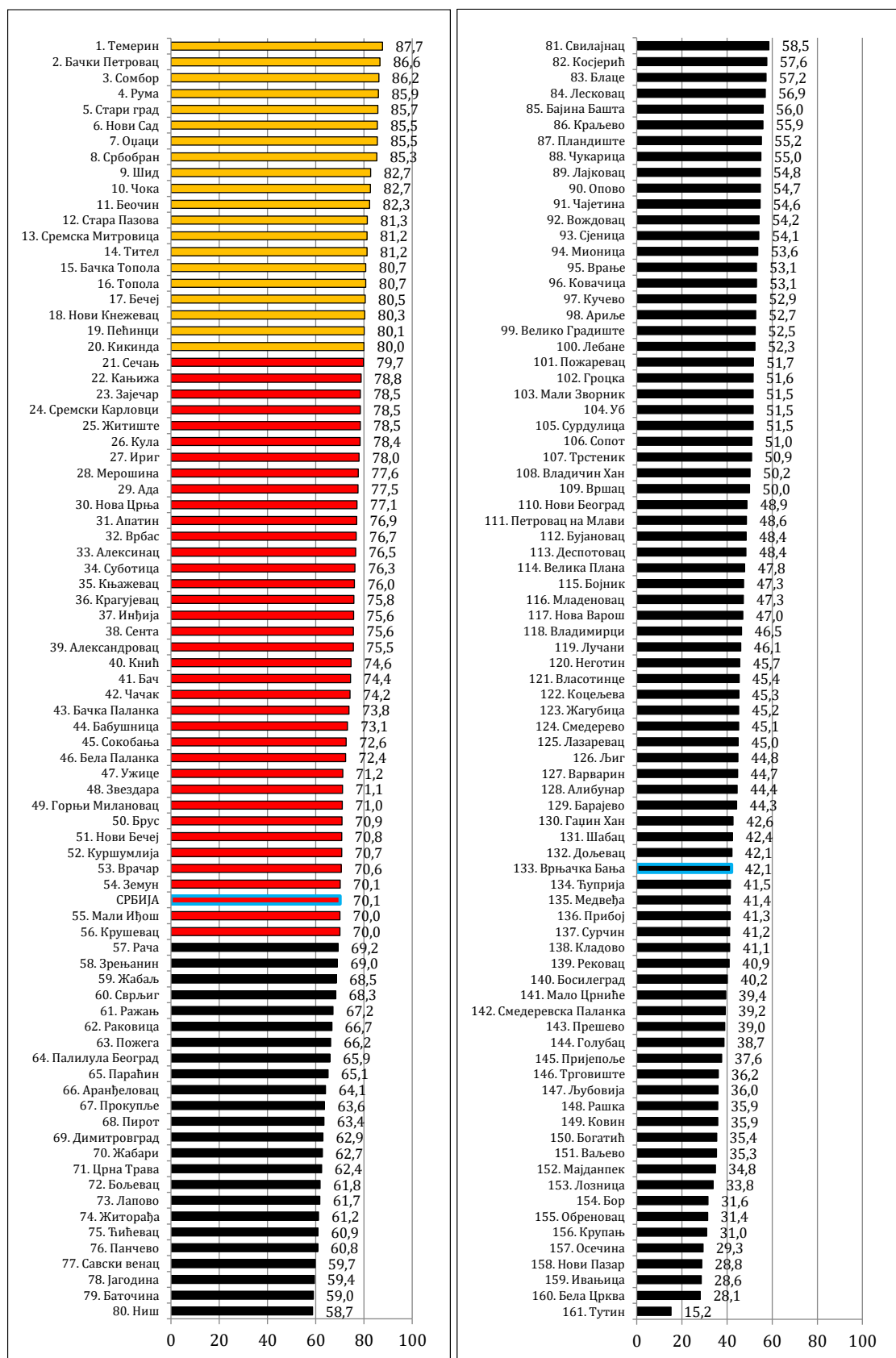
Дијаграм 4.1. % некористићења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t по локалним самоуправама

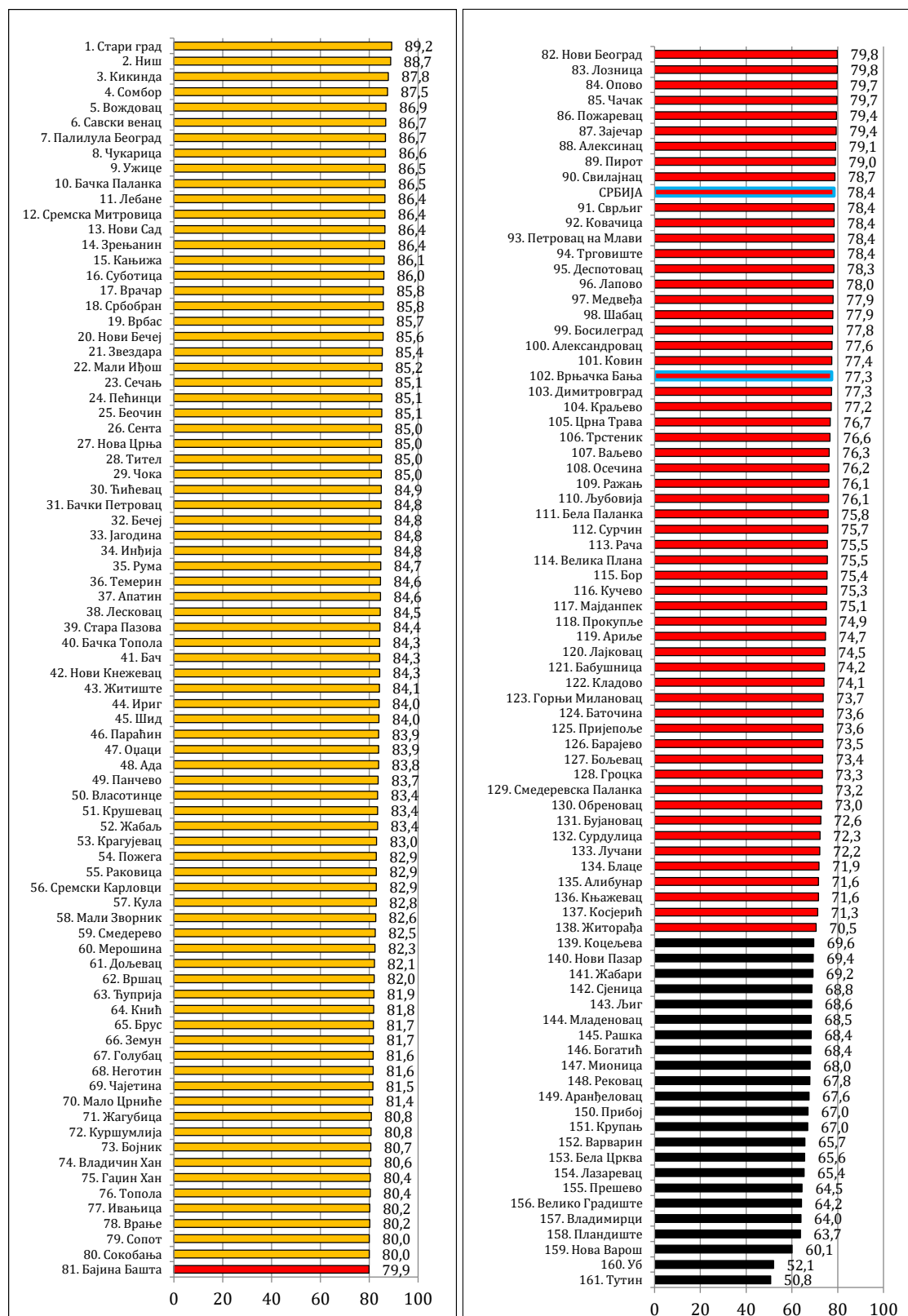
Дијаграм 4.2. % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

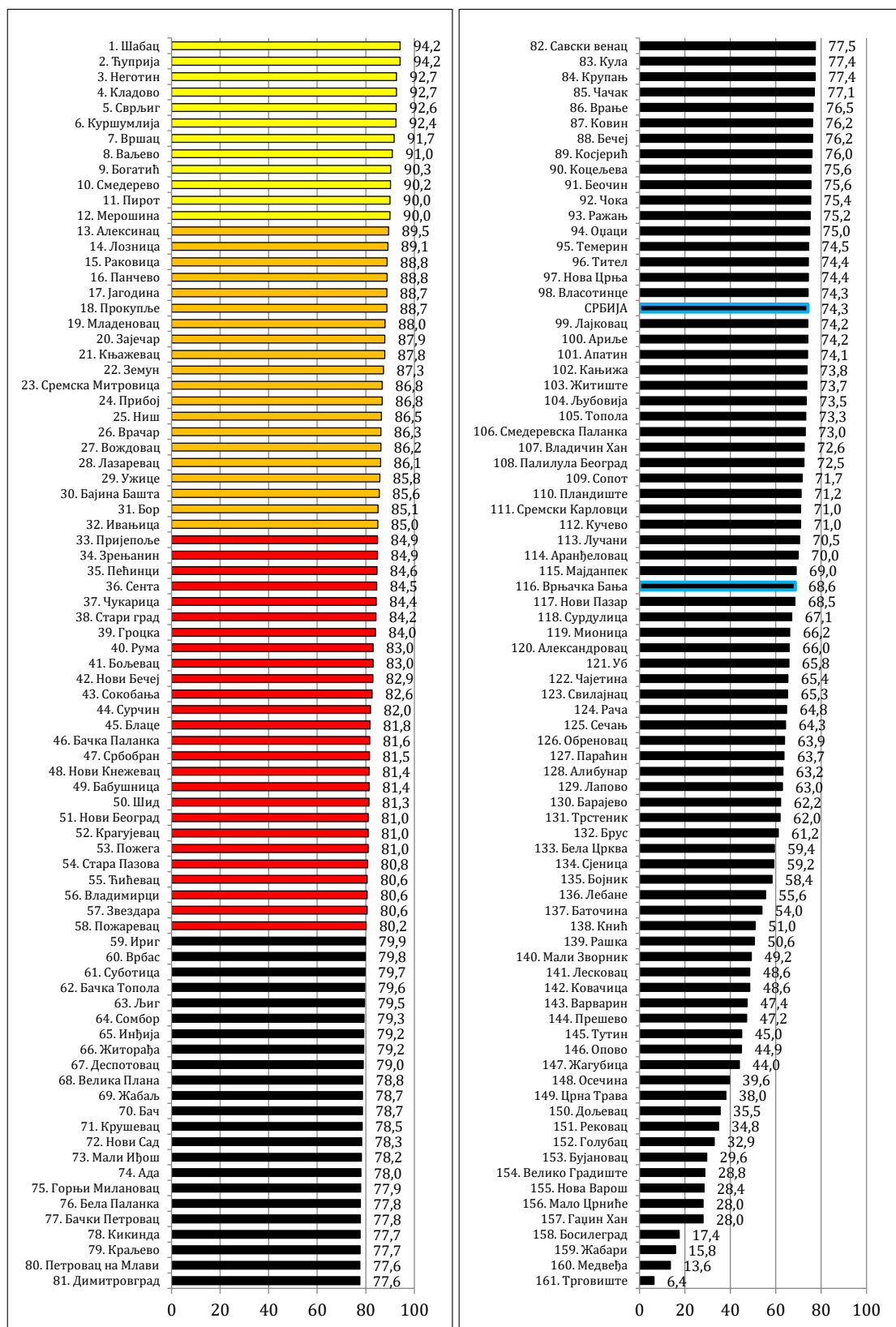
Дијаграм 4.3. % употребе сигурносног појаса на задњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

Дијаграм 4.4. % употребе заштитних система за децу до 12 година по локалним самоуправама

Дијаграм 4.5. % правилног коришћења сигурносних појасева, односно дечијих система заштите у путничким аутомобилима по локалним самоуправама

Дијаграм 4.6. % који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за несемафорисане и несемафорисане пешачке прелазе) по локалним самоуправама

5. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА КЉУЧНИХ ПРОБЛЕМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Дечији сигурносни појас – употреба.** Укупна употреба дечијег појаса износи само 26,2%, што је далеко испод републичког просека од 49,3%. Са рангом 131, индикатор се налази у најнижем домену оцене. Најкритичнија зона је насеље, где употреба пада на свега 9,7% (ранг 143).
- **Укупно – деца (сви дечији заштитни системи).** Укупна примена дечијих заштитних система износи 42,1%, што је знатно испод републичког нивоа од 59,6%. Са рангом 133, овај индикатор је један од најслабије оцењених. Највеће заостајање присутно је у насељу – 22,6% (ранг 147), што представља критичну зону, јер се већина дечијих путовања одвија управо у урбаном окружењу.
- **Задње седиште ПА – употреба сигурносног појаса.** Укупна употреба појаса на задњем седишту је 12,0%, што је драстично мање од националног просека од 32,5%. Ранг 126 сврстава овај индикатор међу најкритичније. Нарочито је лош резултат у насељу – 13,2% (ранг 102), док је ван насеља употреба још нижа (10,8%, ранг 123).
- **Пешаци – прелазак на “зелено” светло.** Само 53,2% пешака прелази на зелени сигнал, што је драстично испод републичког просека од 80,3%. Са рангом 96, овај индикатор указује на изразито ризично понашање пешака у урбаном простору.
- **Сувозачи ПА – употреба сигурносног појаса.** Укупна употреба сигурносног појаса код сувозача путничких аутомобила износи 81,0%, што је и даље испод републичког просека од 82,3%. Међутим, низак ранг 99 показује да ова ЛС заостаје у односу на многе друге. Најкритичнији део је насеље – 74,0% (ранг 121), где је ризик већи због густине саобраћаја и честих контактних ситуација.

Агенција за безбедност саобраћаја
Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Вељко Ђурчић
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић
Катарина Митковић
Драгана Нојковић

Контакт подаци

Булевар Михајла Пупина 2 (источни улаз)
11070 Нови Београд
+381 11 3117 298
istrazivanja@abs.gov.rs

Штампа

Агенција за безбедност саобраћаја
2025. година

Сви подаци су јавно доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, кроз WEB GIS апликацију, на адреси <https://bazaabs.abs.gov.rs/absPortal/>.